

Høringsinnspill og svar – Forskrift om tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser

§2 Frivillige miljøorganisasjoner som kan motta tilskudd:

Besteforeldrenes Klimaaksjon:

Nye organisasjoner som fyller et aktuelt, nødvendig tomrom under en økende klimakrise vil møte utfordringer med å få del i tilskuddsordningen. Den foreslåtte enringen av poenggivning i forskriften gjør det ikke lettere siden siste endring da kravet til medlemstall ble hevet til 5000. Fokus på klima- og miljøarbeid i samfunnet burde etter vår mening tilsi at frivillig innsats ble mer verdsatt.

Svar fra KLD:

Klima- og miljødepartementet har tidligere sett på muligheten for at frivillig innsats skal telle med i utregningen av støtte på ordningen. Vi mener at et slikt kriterie vil medføre mye arbeid å følge opp både fra mottakerne og for tilskuddsforvalter, da kriteriet vil kreve dokumentasjon i form av registrering og rapportering. Videre vil det være krevende å definere hva som skal godkjennes som frivillig arbeid for å få uttelling gjennom denne ordningen. Vi mener at kravet om størrelse på antall medlemmer ivaretar forskriftens hensikt og er en indikasjon på mottakernes omfang av frivillig arbeid. Departementet vil derfor opprettholde kravet om 5000 aktive medlemmer.

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU):

Nye organisasjoner som fyller et aktuelt, nødvendig tomrom under en økende klimakrise vil møte utfordringer med å få del i tilskuddsordningen. Den foreslåtte enringen av poenggivning i forskriften gjør det ikke lettere siden siste endring da kravet til medlemstall ble hevet til 5000. Fokus på klima- og miljøarbeid i samfunnet burde etter vår mening tilsi at frivillig innsats ble mer verdsatt.

Svar fra KLD:

Klima- og miljødepartementet har tidligere sett på muligheten for at frivillig innsats skal telle med i utregningen av støtte på ordningen. Vi mener at et slikt kriterie vil medføre mye arbeid å følge opp både fra mottakerne og for tilskuddsforvalter, da kriteriet vil kreve dokumentasjon i form av registrering og rapportering. Videre vil det være krevende å definere hva som skal godkjennes som frivillig arbeid for å få uttelling gjennom denne ordningen. Vi mener at kravet om størrelse på antall medlemmer ivaretar forskriftens hensikt og er en indikasjon på mottakernes omfang av frivillig arbeid. Departementet vil derfor opprettholde kravet om 5000 aktive medlemmer.

Miljøstiftelsen Bellona:

I § 2 og § 3 listes det opp vilkår for støtte. Vi forstår det slik at alle vilkårene må være oppfylt for å få støtte. Dette fremgår imidlertid ikke helt tydelig av forskriftsteksten, noe vi mener bør tydeliggjøres for at forskriftsteksten skal stå seg bedre rent lovteknisk.

Svar fra KLD:

Departementet er enig i at det er en god presisering, som vil bli innarbeidet i forskriften.

§3 Klima- og miljøstiftelser som kan motta tilskudd

Stiftelsestilsynet:

Stiftelsestilsynet støtter forslaget om å fjerne ordet «allmennyttig» fra forskrifta, og gjer merksam på at ordet heng igjen i overskrifta forskriftsforslaget.

Det eksisterer ikkje eit omgrep som «allmennyttig stiftelse» i stiftelseslova. Stiftelsestilsynet meiner at det er ein fordel at det ikkje vert nytta omgrep anna stad i lovgjevinga eller forskriftsverket som kan gje inntrykk av at eit slikt omgrep eksisterer. Klima- og miljøstiftelsar er heller ikkje ein eigen kategori stiftelsar etter stiftelseslova, men er ei nemning som viser til det vedtektsfesta formålet som stiftelsen skal gjennomføre.

Når det gjeld forslaget til endring av § 3 viser Stiftelsestilsynet til at rekneskapsplikt for alle stiftelsar følger av regnskapslova § 1-2 første ledd nr. 10, slik at kravet i utkastet bokstav e) som eit utgangspunkt er overflødig. Dette med mindre det er tilsikta å gje stiftelsane det gjeld plikt til og å avlegge årsberetning, noko som er valfritt for dei aller fleste stiftelsane, då dei er rekna som små foretak, jf. regnskapslova § 3-1 andre ledd. I høve utkastet til § 6 kan og nevntast at alle stiftelsar uansett har revisjonsplikt etter revisorlova § 2-1 andre ledd bokstav c).

Svar fra KLD:

Departementet ønsker årsberetning fra stiftelsene og opprettholder derfor kravet i forskriften som er oppført i § 3 bokstav e).

§4 Sammenslutning av organisasjoner som kan motta tilskudd

Norsk Fyrhistorisk Forening

Det er positivt at beskrivelsen av slike sammenslutninger nå foreslås skilt ut i en egen paragraf. Teksten er tilnærmet uendret:

"Tilskudd kan gis til demokratisk styrt sammenslutning av frivillige organisasjoner der hver medlemsorganisasjon har stemmerett og oppfyller kravene i første og annet ledd i § 2.»

NFHF vil påpeke at en streng tolkning av denne paragrafen kunne utestengt enkelte av de fire sammenslutningene som mottar tilskudd fra ordningen i 2021. Det er neppe slik at samtlige av deres medlemsorganisasjoner ville oppfylt kravene i hele paragraf 2, altså første ledd, som består av bokstav a-d, og andre ledd med bokstav e-i. Eller er departementets intensjon at det skal være kravene i paragraf 2 første ledd bokstav a og b som gjøres gjeldende? Tekstopsettet er forvirrende.

NFHF vil foreslå følgende alternative tekst for paragraf 4, som i større grad harmonerer med kravene som stilles til stiftelser:

«Tilskudd kan gis til demokratisk styrt sammenslutning av frivillige organisasjoner

a) der hver medlemsorganisasjon har stemmerett

b) med hovedformål for virksomheten innenfor miljøforvaltningens ansvarsområder

c) som ikke har fortjeneste som formål

d) som tilbakefører eventuelle overskudd til sammenslutningens formål

e) som er registrert i Frivillighetsregisteret

f) som avgir eget årsregnskap og årsberetning i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven. Regnskapsåret skal følge kalenderåret.»

I tillegg vil paragraf 1 i forskriften selvsagt være avgjørende for hvilke sammenslutninger som kan motta tilskudd, slik at departementet kan prioritere mellom søkere.

Svar fra KLD:

Departementet viser til kravene i paragraf 2 første ledd bokstav a og b. Dette vil bli presisert i forskriften.

Departementet er videre enige i at paragrafen spesifiserer kravene tilsvarende som for stiftelser.

§6 Krav til revisjon

Kulturvernforbundet foreslår en justering av teksten under § 6. Krav til revisjon, der tredje ledd oppfattes som urimelig strengt, dersom alle underledd skal ha statsautorisert eller registrert revisor. Vi foreslår at departementet her legger seg på samme linje som momskompensasjonsordningen, der det ikke er krav om registrert/statsautorisert revisor for underledd, dersom de ikke har svært høye driftskostnader. Det er tilstrekkelig med valgt revisor for underledd med økonomi under 5 millioner kroner i driftskostnader.

Svar fra KLD:

Departementet har vurdert dette forslaget, og kommet frem til at vi ikke vil endre §6, da vi mener kravene til revisjon slik det er beskrevet i forskriften er nødvendig.

Momskompensasjonsordningen har egne kontrollmekanismer som Klima- og miljødepartementet ikke har. Forskriftens krav til revisjon har vært gjeldende i lengre tid på ordningen, og departementet har ikke tidligere fått tilbakemelding på at dagens rutiner er problematiske. Vi forstår ønske om å forenkle, men vi mener at det er behov for å opprettholde revisjonskravet.

§7 Deling av tilskuddet

Norges Kulturvernforbund:

De senere års erfaring har vist at den prosentvise fordelingen slår feil ut når organisasjoner tas inn eller ut av ordningen. Etter samråd med våre medlemsorganisasjoner vil vi be om at forskriftsutkastets formulering om den prosentvise fordeling mellom de to delrammene av tilskuddsordningen tas ut av forskriften, og erstattes med "Departementet fastsetter ved hver årlig tildeling hvor stor andel av tilskuddsordningen samlede ramme som skal tildeles klima-

og miljøstiftelser og sammenslutning av organisasjoner". Norges kulturvernforbund tar for gitt at det normale for alle tilskuddsmottakere på hele ordningen vil være at de får samme andel av en eventuell økning av den samlede ramme, men at det i visse tilfeller vil være nødvendig med en justering av forholdet mellom de to ordningene for at ikke noen utilsiktet taper. Vi gjentar også vårt innspill fra tidligere om at dersom noen nye organisasjoner tas inn på ordningen, så må rammen utvides tilsvarende. For at det ikke skal inntreffe utilsiktede endringer i tilskuddene til de som allerede er inne på ordningen, må fordelingsprosenten da justeres.

Svar fra KLD:

Mottakere på ordningen blir øremerket (navngitt og med beløp) i budsjettproposisjonen til Stortinget, det innebærer at mottakere som mottar midler på ordningen er relativt sterkt forankret politisk. Bruken av øremerking av tilskuddet er et virkemiddel for å oppnå formålet med ordningen. Delingen i de to andelene, 23% og 77%, henger sammen med et politisk ønske om hvor stor andel av bevilgningen på ordningen som skal gå til henholdsvis stiftelser, paraplyorganisasjoner og miljøorganisasjonene.

Departementet ønsker å videreføre dagens prosentfordeling, for å best ivareta målet med ordningen.

Den totale rammen på ordningen bevilges hvert år av Stortinget i forbindelse med behandling av Prop. 1 S (Statsbudsjettet). Departementet har ingen fullmakter eller hjemler til å innarbeide forskuttering av bevilgninger i tilskuddsforskriften.

Norsk Fyrhistorisk Forening

Forskriften har angitt en fast prosentvis fordeling av den samlede tilskuddspotten mellom 1) medlemsorganisasjoner og 2) stiftelser og sammenslutninger av organisasjoner. Henholdsvis 77 og 23 prosent. Dette er videreført i forskriftsutkastet. Dessverre er det slik at denne fordelingsnøkkelen har vist seg å gi store, uønskede utslag for enkelte mottakere. Særlig 2) er sårbare for store kutt når nye stiftelser eller sammenslutninger tas opp i ordningen. Så lenge den statiske prosentfordelingen gjelder, kan ikke utfordringen ved økt antall mottakere i en av kategoriene løses ved å øke den samlede tilskuddspotten.

Eksempel:

En ny stiftelse tas inn i ordningen og tildeles 1 000 000 kr. Dersom totalrammen for post 70 økes med tilsvarende beløp, vil andre stiftelser og sammenslutninger likevel få kutt i sitt tilskudd, mens medlemsorganisasjonene vil få en økning. Eksisterende mottakere innenfor 2) vil belastes med et samlet kutt på 770 000 kr.

NFHF foreslår derfor at angivelsen av prosentvis fordeling mellom medlemsorganisasjoner og stiftelser/sammenslutninger tas ut av forskriften. I stedet kan departementet fastsette beløpsfordeling mellom de to gruppene som del av den årlige tildelingsrunden. Dersom mottakere kommer inn eller går ut av ordningen, vil departementet dermed ha handlingsrom til å fordele økning/kutt mellom de to gruppene på en rettferdig måte. Den enkelte mottaker kan få mindre risiko for store, uventede endringer i tilskuddet.

Forslag til tekst i paragraf 7:

«Før beregning av tilskuddet til de enkelte organisasjoner og stiftelser, deles tilskuddsbevilgningen i to. Én del for frivillige medlemsorganisasjoner og én del for klima- og miljøstiftelser samt sammenslutninger av organisasjoner.»

Det er viktig at mottakerne innenfor ordningen får forutsigbar grunnstøtte over tid. Det forutsetter at fordelingen mellom de to gruppene blir mer dynamisk.

Svar fra KLD:

Mottakere på ordningen blir øremerket (navngitt og med beløp) i budsjettproposisjonen til Stortinget, det innebærer at mottakere som mottar midler på ordningen er relativt sterkt forankret politisk. Bruken av øremerking av tilskuddet er et virkemiddel for å oppnå formålet med ordningen. Delingen i de to andelene, 23% og 77%, henger sammen med et politisk ønske om hvor stor andel av bevilgningen på ordningen som skal gå til henholdsvis stiftelser, paraplyorganisasjoner og miljøorganisasjonene. En fordeling mellom disse to områdene er en budsjettsak som må behandles i Stortinget og er ikke en del av forskriftsendringen. Den totale rammen på ordningen bevilges hvert år av Stortinget i forbindelse med behandling av Prop. 1 S (Statsbudsjettet). Departementet har ingen fullmakter eller hjemler til å innarbeide forskuttering av bevilgninger i tilskuddsforskriften.

Videre vil det ikke være mulig å benytte de samme kriteriene som gjelder for miljøorganisasjonene ovenfor stiftelsene.

Departementet ønsker å videreføre dagens prosentfordeling, for å best ivareta målet med ordningen.

§8 Beregning av tilskuddet til frivillige organisasjoner (pkt. 2.3 i dokumentet)

Besteforeldrenes Klimaaksjon:

Frivillig innsats er en avgjørende arbeidskårsressurs i nyetablerte organisasjoner. Det foreslåtte poengsystem vil virke sterkt urimelig overfor organisasjoner som bygger seg opp, noe som tar tid. BKA har f.eks. brukt 9 år med utelukkende frivillig gratisinnsats på å komme dit BKA er i dag. Antallet årsverk bør etter vår mening kunne regnes inn som en vesentlig ressurstilførsel og gi uttelling i form av støtte. En "skjønnsregel" som sikkerhetsventil i forskriften kunne vært benyttet for unntaksvis å forebygge urimeligheter.

Svar fra KLD:

Klima- og miljødepartementet har tidligere sett på muligheten for at frivillig innsats skal telle mer i utregningen av støtte på ordningen. Vi mener at et slikt kriterie vil innebære relativt mye arbeid i form av dokumentasjon og rapportering, og det er krevende å definere hva som skal telle av innsats. Målet med ordningen er ikke hovedsakelig å støtte organisasjoner som er i startfasen, men støtte organisasjoner som skaper engasjement for klima- og miljøsaker, samt stimulerer til miljøaktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt.

Norsk Fyrhistorisk Forening

Tildelingen til stiftelser har tidligere vært basert på siste års tildeling, mens sammenslutninger har mottatt like stort tilskudd, også basert på siste års tildeling. Departementet foreslår nå at

både stiftelser og sammenslutninger skal motta tilskudd kun på basis av siste års tildeling. Samtidig foreslås det at nye søkeres tilskudd skal fastsettes etter en helhetsvurdering av søkers drift og aktivitet.

Forskriftsutkastet innebærer at nivået for den enkelte mottakers tilskudd vil være låst over tid. Ikke minst vil det være problematisk for nye søkere dersom de tas inn i ordningen med et lavt tilskuddsnivå. Senere års tildelinger vil være styrt av «inngangs-tilskuddet».

NFHF ønsker at mottakere innenfor grunnstøtteordningen skal likebehandles, og tilskuddsstørrelse bør styres av mest mulig objektive kriterier, ikke av historikk. Mottakere som har potensial til å oppfylle tilskuddsordningens formål enda bedre, bør stimuleres med økt tilskudd. Dersom en mottaker oppfyller formålet i lavere grad enn tidligere, bør ikke sedvane låse tilskuddets størrelse på et høyt nivå. I høringsrunden høsten 2020 la departementet frem forslag om syv objektive kriterier for fordeling. NFHF ville imøtesett en videreutvikling av det forslaget, selv om det er krevende å lage gode kriterier for å måle mottakernes arbeid.

Svar fra KLD:

Stiftelser og paraplyorganisasjoner mottar beløp tilsvarende fjoråret gjennom ordningen, gitt at de tilfredsstiller kravene i forskriften. Departementet har tidligere vurdert, sammen med mottakerne på ordningen, å innføre vurderingskriterier for stiftelser og paraplyorganisasjoner. Med bakgrunn i råd fra tilskuddsmottakerne og departementets vurderinger har vi besluttet i størst mulig grad å videreføre dagen løsning.

Vi håper at forskriftens mulighet for å vurdere nye søkere på tilskudd til klima- og miljøstiftelser og sammenslutninger av organisasjoner med bakgrunn i en helhetsvurdering oppleves rettferdig, både av organisasjoner som allerede er på ordningen, samt eventuelle nye organisasjoner.

§8a) Uttelling for antall medlemmer og medlemsinntekter

Natur og Ungdom:

Natur og Ungdom ønsker ikke at man skal øke maksimalt poengsum fra 100 til 150. Vi er redd for at dette vil slå ut negativt for barne- og ungdomsorganisasjoner da vi ser at vi ofte har både færre medlemmer og en lavere medlemskontingent enn de øvrige organisasjonene. Dette gjør at vi har en mindre økonomisk sterk medlemsmasse, og det er dumt at det skal slå negativt ut at vi har en lavere medlemskontingent, når dette ofte er essensielt for at ungdommer skal ønske/ ha råd til å være medlem av en organisasjon.

Vi stiller også spørsmål ved bakgrunnen for å øke uttelling for medlemsinntekter. Selv om utviklingen i flere organisasjoner går i retning av mer lavterskel og gjerne digitale handlingsalternativ for medlemmer, så mener vi at de statlige tilskuddene nettopp skal gi incentiv til organisering og lokal aktivitet, heller enn en mer passiv medlemsmasse.

Svar fra KLD:

Klima- og miljødepartementet har registrert barne- og ungdomsorganisasjonenes bekymring om at en økning i poengsummen som kan gis i §8 a) kan slå negativt ut på barne- og ungdomsorganisasjonene. Departementet mener at dette kriteriet, av de oppførte kriteriene, er det som i størst grad bidrar til ordningens formål, og at det derfor vil være riktig å gi dette kriteriet størst uttelling poengmessig. Også miljøorganisasjonene mener antall medlemmer og medlemsinntekter er det viktigste kriteriet og ønsker at dette kriteriet skal gi mer uttelling enn de øvrige. Kriteriet kompenserer godt for kostnadene til organisasjonene.

§8b) 100 poeng til frivillige organisasjoner og barne- og ungdomsorganisasjoner

Natur og Ungdom:

Dersom departementet likevel ønsker å ta inn endringen i pkt. a), ber vi om at dette også fører til endring i pkt. b), der poengsummen for å være barne- og ungdomsorganisasjon blir noe høyere enn for de øvrige frivillige organisasjonene.

Vi mener det er bra om barne- og ungdomsorganisasjoner får ekstra poeng her selv om vi også har egne tilskudd fra blant annet Barne- og familiedepartementet. Barne- og ungdomsorganisasjoner bør være mer uavhengig av langvarige prosjekttilskudd og bedriftssamarbeid fordi vi har rask utskiftning og ikke bør være bundet til visse aktiviteter. Medlemmer i Natur og Ungdom kan maksimalt være medlem fra året man fyller 13 til året man fyller 26, men det er mest vanlig å være aktiv og delta i medlemsdemokratiet mellom ett og fire år. Derfor er det viktig med stor andel av frie midler i organisasjonen som lar aktiviteten speile medlemsmassen til enhver tid. Med høy utskiftning i alle ledd har også barne- og ungdomsorganisasjoner mindre erfaring og kapasitet til å følge opp flerårige prosjekttilskudd.

Svar fra KLD:

Departementet har i arbeidet med forskriftsendringen vurdert om barne- og ungdomsorganisasjonene bør gis ekstra poeng. Med bakgrunn i at det er egne tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner, så ønsker ikke departementet å gjøre andre tilpasninger for barne- og ungdomsorganisasjoner på denne ordningen enn å stille lavere krav til antall medlemmer for å kvalifisere til å motta tilskudd.

Naturvernforbundet:

Vi stiller oss undrende til hvorfor kriteriepoenget for organisasjonsform skal videreføres. Det totale antall poeng er utvidet, med den foreslåtte endringen i kriteriet for antall medlemmer og medlemsinntekter. Alle organisasjonene som faller inn under ordningen oppfyller etter kravene dette kriteriet, og vi mener at det dermed kunne ha vært fjernet som kriterium. I utarbeidelsen av endringsforslaget har det også vært diskutert om dette kriteriet skulle endres til å gi en uttelling for å være barne- og ungdomsorganisasjon, dette kriteriet, som ville ført til en skjevfordeling mellom organisasjonene, er vi glad for at departementet har gått bort fra. Barne- og ungdomsorganisasjonene har allerede egne tilskudd gjennom tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner fra Barne- og familiedepartementet, og vi ser ikke

at det er argumenter for at tilskuddet til klima- og miljøstiftelser skal gi dobbel prioritering av de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene.

Vi mener dette kriteriet i sin helhet bør fjernes fra ordningen.

Svar fra KLD:

Isolert sett så er departementet enig med Naturvernforbundet, med tanke på at dette både er et krav og et kriterium. Gjennom simuleringer av mulige tilskuddsbeløp til organisasjonene har departementet vurdert ulike løsninger for valg og størrelser på kriteriene, og har endt med å beholde dette kriteriet. Kriteriet er rettferdig og gir direkte like stor uttelling til mottakerne. En av målsetningene til forskriftsendringen er at forskriftsendringen ikke skal bidra til for store endringer mellom mottakerne, og dette kriteriet bidrar til denne målsetningen.

§8 c)-Uttelling for lokallag

Naturvernforbundet:

Det å ha mange lokallag er gjerne et tegn på at organisasjonen driver arbeid i tråd med formålet på lokalt nivå, både i distriktene og i byene. Kommunereformen har medført at flere lokallag har valgt å slå seg sammen, for å tilpasse seg de nye kommunegrensene, slik at det er et lokallag som forholder seg til en kommune. Vi mener derfor det er viktig at dette kriteriet justeres, slik at organisasjonene som har redusert antall lokallag basert på kommunereformen ikke straffes ufordelaktig for dette. Den alternative løsningen som departementet har vurdert ville ikke løst denne utfordringen i særlig tilfredsstillende grad, der det forutsetter at organisasjonene i utgangspunktet har et særlig høyt antall lokallag fra før. Vi mener at en justering av skalaen på en bedre måte kunne ha ivaretatt dette, og foreslår følgende endring av §8-c:

«Organisasjonens samlede antall lokallag gir følgende poeng:

Over 195 200 poeng

195–180 190 poeng

179–160 170 poeng

159–140 150 poeng

139–120 130 poeng

119–100 110 poeng

99–80 90 poeng

79–60 70 poeng

59–40 50 poeng

39–20 30 poeng

19–5 15 poeng

4–0 0 poeng

Et tellende lokallag er laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet i organisasjonen.

Lokallaget skal ha minst fem medlemmer, et styre valgt av og blant medlemmene og ha aktivitet i tråd med formålet med ordningen. Fylkeslag som fungerer som lokallag, regnes som lokallag.»

Svar fra KLD:

Departementet registrerer bekymringen for at noen organisasjoner kan straffes for færre lokallag som følge av kommunereformen. Likevel ser vi ikke hvordan Naturvernforbundets forslag til ny poengskala vil hjelpe på dette, dette forslaget flytter bare på grensene, men utfordringene med færre lokallag som Naturvernforbundet diskuterer vil også være gjeldende med dette forslaget til poengskala. Departementet foreslår en ny, enklere skala, hvor hvert enkelt lokallag gir 1 poeng. Det trengs minimum 5 lokallag for å gi uttelling, og maks poeng som gis, er som før 200 poeng.

§8 d)-Uttelling for fylkeslag

Besteforeldrenes Klimaaksjon:

Poengskalaen bør endres noe. BKA vil bemerke at en poenggivning med inntil 100 poeng for antall fylkeslag i praksis vil gjøre at de samme medlemmene gir poengtall tre ganger, både for antallet medlemmer, lokallag og fylkeslag. Slike utslag av poenggivning kan motvirkes ved færre poeng for f.eks.maksimalt 50 poeng for fylkeslag.

Svar fra KLD:

Denne påpekningen fra Besteforeldrenes Klimaaksjon er isolert sett riktig, men siden ordningen skal støtte organisasjoner som skaper engasjement for klima- og miljøraker lokalt, regionalt og nasjonalt så mener departementet at det er riktig at organisasjonene får poeng basert på alle disse tre nivåene.

Framtiden i våre hender:

Vi var i utgangspunktet positive til departementets opprinnelige forslag av 18. januar 2021 om å slå sammen lokallag og fylkeslag, kombinert med innføring av et kriterium for geografisk spredning. Dette er fordi vi ser at det i dag skjer stadig mer lokal aktivitet utenfor tradisjonelle lokal- og fylkeslag, men for eksempel gjennom sosiale medier. Når det først er foreslått en videreføring av tabell for fylkeslag, synes vi den foreslåtte tabellen virker fornuftig. Det er imidlertid en inkonsekvens i høringstabellen for fylkeslag. 1-3 fylkeslag gir 10 poeng og 3-6 fylkeslag gir 30 poeng. Vi regner med at det som menes er at 1-2 fylkeslag gir 10 poeng siden det er det det har vært henvist til tidligere.

Svar fra KLD:

I første høringsrunde hadde vi inne et forslag til et kriterium som la til grunn geografisk spredning som en faktor for poengberegning. Vi så at dette var et kriterium som skilte lite på organisasjonene, og som vi mener ikke ga et godt nok bilde på hvilke organisasjoner som faktisk bidro til miljøaktivitet regionalt og nasjonalt. Departementet mener at en videreføring av poeng for fylkeslag, men en enklere skala som gir 10 poeng per fylkeslag, gir et godt bilde på organisasjonenes nasjonale og regionale utbredelse.

Det er riktig at det i forslag til endring i forskriften var en feil. Det riktige var at 1-2 fylkeslag gir 10 poeng, og 3-6 fylkeslag gir 30 poeng. Etter innspill fra organisasjonene har departementet

valgt å endre poenggivningen tilhørende ny §8 c). For hvert enkelt fylkeslag gis 10 poeng. Det gis maks 100 poeng for organisasjonens samlede antall fylkeslag.

Grunnen til at departementet har valgt å endre poengberegningen, er fordi vi ser at det i gammel utregningsmåte førte til store poengmessige utslag dersom en organisasjon for eksempel gikk fra 10 til 9 fylkeslag. Det er også faktiske eksempler på organisasjoner som har fått over 500 000 kroner mer og mindre i støtte på grunn av marginal endring i antall fylkeslag, og vi vil derfor benytte en flytende skala slik at marginal endring i antall fylkeslag ikke får så store utslag i antall poeng som tidligere.

Natur og Ungdom:

Natur og Ungdom synes forslaget til departementet om uttelling for antall fylkeslag er god, og at det er bra at man presiserer at en organisasjon gis uttelling for kun ett fylkeslag per fylke.

Likevel ber vi departementet se på muligheten for å øke poengsummen som gis til organisasjoner med 7-9 fylkeslag. I dag er hoppet fra 10 fylkeslag til 9 fylkeslag veldig stort (40 poeng), noe som kan føre til store økonomiske konsekvenser dersom en organisasjon ikke klarer å opprettholde minst 10 fylkeslag et år. Vi foreslår at poengsummen for 7-9 fylkeslag øker til 70 eller 80 poeng.

Svar fra KLD:

Dette mener vi er et godt innspill, og vi er enige i at dagens poengskala kan føre til for store endringer fra år til år. Vi har derfor bestemt å endre poenggivningen tilhørende ny §8 c). For hvert enkelt fylkeslag gis 10 poeng. Det gis maks 100 poeng for organisasjonens samlede antall fylkeslag.

Norges Kulturvernforbund:

Norges kulturvernforbund viser til det uheldige i at våre organisasjoner må foreta organisasjonsmessige tilpasninger for å være i samsvar med statlige tilskuddsregler. Frivillige organisasjoner som del av sivilsamfunnet bør selv kunne fritt fastsette sin organisasjon. Det er svært viktig for våre medlemsorganisasjoner aktivt å utvikle dialogen med de nye fylkeskommunene, og sørge for at alle lokale deler av de nye fylkene kommer med i dialogen. Samtidig er vi innforstått med at statstilskudds størrelse bør gis ut fra organisasjonens størrelse og behov. Dette dilemma bør departementet være klar over i det framtidige arbeidet med denne tilskuddsordningen med sikte på å lage mest mulige organisasjonsmessige nøytrale kriterier.

Svar fra KLD:

Departement tar dette innspillet til etterretning, og vi mener for eksempel at vårt forslag til ny poengskala for fylkeslag fører til at organisasjonene i mindre grad må foreta organisasjonsmessige tilpasninger for tilpasningens skyld. Dette fordi en organisasjon gis uttelling for kun ett fylkeslag per fylke. Formålet med ordningen er å belønne organisasjoner

som bidrar til å skape engasjement for klima- og miljøsaker og faktisk stimulerer til miljøaktiviteter lokalt, regionalt og nasjonalt, og vi håper at ordningen bidrar til dette.

§9 Beregning av tilskudd til klima- og miljøstiftelser og sammenslutning av organisasjoner /Nye organisasjoner

Norges Kulturvernforbund:

Departementet foreslår at når nye tilskuddsmottakere tas inn, så kan det innledningsvis fastsettes et tilskudd etter konkrete vurdering. Hvis det er departementets intensjon at dette er ledd i en opptrapping for en ny tilskuddsmottaker, er det viktig at det ikke varer for lenge, før forskriftens hovedregel om å bli vurdert ut fra tidligere års tildeling blir gjort gjeldene. Kulturvernforbundet vil derfor be om det vurderes at det tas inn en formulering om tidsbegrenset opptrapping.

Svar fra KLD:

Departementet ønsker ikke å være så detaljerte i forskriften som Norges Kulturvernforbund foreslår, men heller at departementet har mulighet til å vurdere nye søkere hver for seg. Vi håper at forskriftens mulighet for å vurdere nye søkere på tilskudd til klima- og miljøstiftelser og sammenslutninger av organisasjoner med bakgrunn i en helhetsvurdering oppleves rettferdig, både av organisasjoner som allerede er på ordningen, samt eventuelle nye organisasjoner.

Norsk Fyrhistorisk Forening:

Tildelingen til stiftelser har tidligere vært basert på siste års tildeling, mens sammenslutninger har mottatt like stort tilskudd, også basert på siste års tildeling. Departementet foreslår nå at både stiftelser og sammenslutninger skal motta tilskudd kun på basis av siste års tildeling. Samtidig foreslås det at nye søkeres tilskudd skal fastsettes etter en helhetsvurdering av søkers drift og aktivitet.

Forskriftsutkastet innebærer at nivået for den enkelte mottakers tilskudd vil være låst over tid. Ikke minst vil det være problematisk for nye søkere dersom de tas inn i ordningen med et lavt tilskuddsnivå. Senere års tildelinger vil være styrt av «inngangs-tilskuddet».

NFHF ønsker at mottakere innenfor grunnstøtteordningen skal likebehandles, og tilskuddsstørrelse bør styres av mest mulig objektive kriterier, ikke av historikk. Mottakere som har potensial til å oppfylle tilskuddsordningens formål enda bedre, bør stimuleres med økt tilskudd. Dersom en mottaker oppfyller formålet i lavere grad enn tidligere, bør ikke sedvane låse tilskuddets størrelse på et høyt nivå. I høringsrunden høsten 2020 la departementet frem forslag om syv objektive kriterier for fordeling. NFHF ville imøtesett en videreutvikling av det forslaget, selv om det er krevende å lage gode kriterier for å måle mottakernes arbeid.

Svar fra KLD:

Stiftelser og paraplyorganisasjoner mottar beløp tilsvarende fjoråret gjennom ordningen, gitt at de tilfredsstiller kravene i forskriften. Departementet har tidligere vurdert, sammen med

mottakerne på ordningen, å innføre vurderingskriterier for stiftelser og paraplyorganisasjoner. Med bakgrunn i råd fra tilskuddsmottakerne og departementets vurderinger har vi besluttet i størst mulig grad å videreføre dagen løsning.

Vi håper at forskriftens mulighet for å vurdere nye søkere på tilskudd til klima- og miljøstiftelser og sammenslutninger av organisasjoner med bakgrunn i en helhetsvurdering oppleves rettferdig, både av organisasjoner som allerede er på ordningen, samt eventuelle nye organisasjoner.

§ 11– Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Naturvernforbundet:

Paragrafen er etter vårt syn en rimelig paragraf som kan legges til. Vi vil likevel be om at man endrer kravet om tilbakebetaling, slik at dette ikke er med renter.

Svar fra KLD:

Departementet vil presisere kravet om eventuell rentebetaling i endelig forskrift slik: For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.